

SLIPERIET ONSDAG 30. OKTOBER 2019

Strategidokument 2020 - 2023

Økonomisjef Paul Hellenes

Utgangspunkt for 2020 – 2023. Statsbudsjettet

Larvik
kommune

- Stramt kommuneopplegg for 2020 – reduksjon i faktisk handlingsrom.
- Anslag på regnskap 2019 ligger betydelig over nivået på 2020.
- Ingen store reformer eller omlegginger (OBS for flytting av skatteoppkrever).
- Merinntekter (skatt) de siste årene kan ikke fremskrives.
- Løsning: Statsbudsjettet peker på effektivisering av de kommunale tjenestene (1/2 % tilsvarer 1,3 mrd kr)
- Behovet for tydelige prioriteringer er økende.

Økonomisjef Paul Hellenes

2020 – 2023 utfordringer

Larvik
kommune

- Lav vekst i frie inntekter i 2020.
- Lønnsoppgjør 2019/2020 binder betydelige beløp.
- Utvikling i pensjonskostnadene er usikker.
- Renter og avdrag øker med til sammen 41 mill kr i 2020 og med 103 mill kr i 2023 (i forhold til 2019).
- Innstramningene i statsbudsjettet, f.eks. ressurskrevende tjenester, må innarbeides igjen - over 3 mill kr i 2020.
- Prisvekst er ikke kompensert.
- Resultatgraden er bedret, men skal ytterligere opp.
- Befolkningsutviklingen går i «feil» retning.

2020 – 2023 styrker

Larvik
kommune

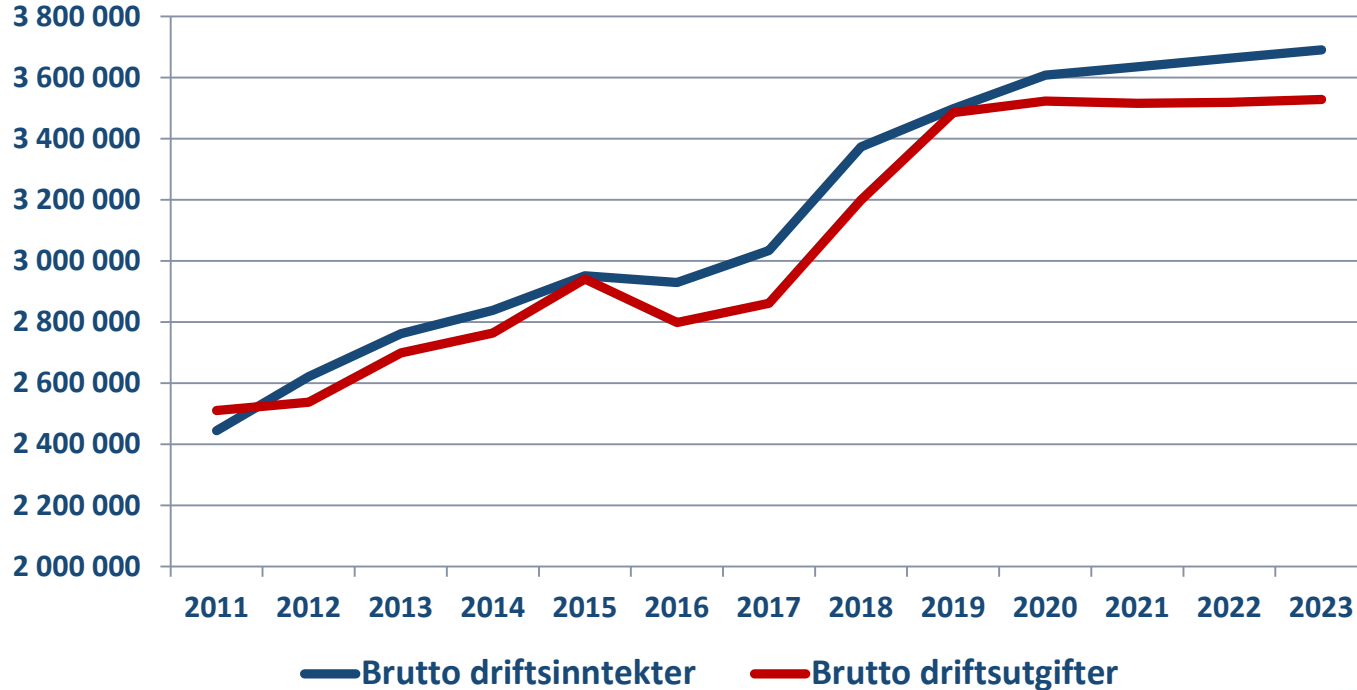
- Økonomisk bærekraft gjennom innovasjon, effektivisering, samskaping og omstilling.
- Fokuserer på at vi faktisk har 3 607 686 000 kr å rutte med.
- Handlingsregel for gjeld er vedtatt.
- Reservene vokser – disposisjonsfondets frie del når 5% av driftsinntektene ganske snart (2021?).
- Avkastning Primæroppgavefondet er fra 2017 ute av driften.
- Omstilling i fra 2019 gir grunnlag for økt bærekraft i økonomien over tid.

Økonomisjef Paul Hellenes

Driftsinntekter og driftsutgifter

Larvik
kommune

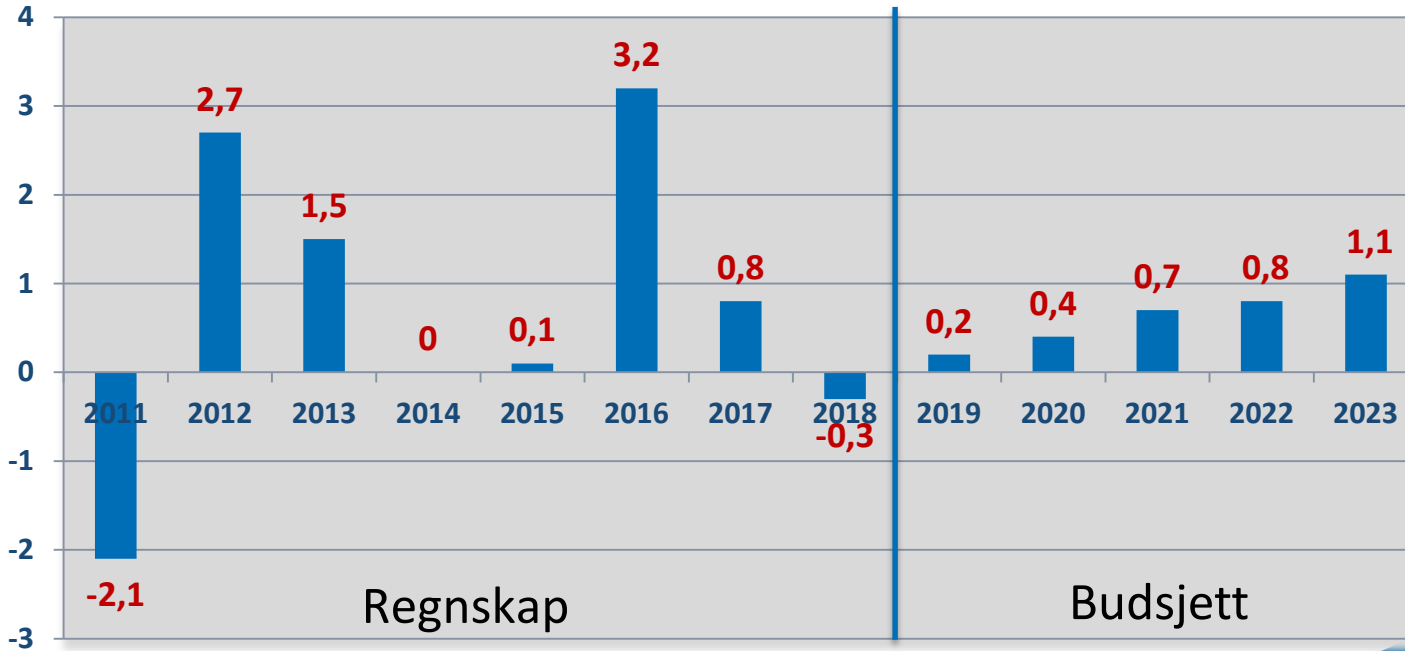

Økonomisjef Paul Hellenes

Netto driftsresultat i % av brutto driftsutgifter

Larvik
kommune

Økonomisjef Paul Hellenes

Forutsetninger - inntekter

Larvik
kommune

- Frie inntekter (skatt og rammetilskudd) som i statsbudsjettet for 2020 med mindre justeringer etter bl.a. oppdatert skatteanslag.
- Økning i etterfølgende år med 1 % realvekst - som i KS-modellen.
- Betalingssatser øker generelt med ca 3,1%

- VAR-gebyrer i Larvik kommune:
  - Vann ingen endringer ift 2019 for en bolig over 70 kvm
  - Avløp ingen endring ift 2019 for en bolig over 70 kvm
  - Renovasjon +17,0% ift 2019 (+348 kr for et standard abon.
- **Samlet % vis økning for en bolig over 70 m2 er 3,9 % (+ 348 kr)**

Forutsetninger - utgifter

Larvik
kommune

- Viktigste forutsetning – strategidokument for 2019-2022
- Lønnsvekst på 3,6% i 2020 er kompensert.
- Virksomhetene kompenseres ikke for prisvekst, men får beholde satsøkninger på inntektssiden
- Statlige satsinger og tekniske endringer i statsbudsjettet med beregnet virkning for Larvik kommune er lagt inn.
- Rente 2,69% i -20, 2,68% i -21, 2,64% i -22 og 2,60% i -23.
- Pensjon budsjettet ut fra anslag fra KLP og SPK.

Økonomisjef Paul Hellenes

Omstillingsprosjekt 2019-2023

Larvik
kommune

- Omstillingen er med på å gi grunnlag for bærekraft i økonomien over tid.
- Opprinnelig: 40 mill kr i 2019 - 70 mill kr i 2022.
- Et krevende adm- og politisk prosjekt.
- Snart gjennomført etter planen i 2019, men redusert med 5 mill kr i 2020-2023.
- Uavklarte / uløste budsjettutfordringer i opplegget har i realiteten økt omstillingsbehovet.
  - Sosialhjelp/VTA-plasser/nye oppgaver fra sykehus
- Barnehage-sak gjenstår, behandles i des. Rådmannens forslag er innarbeidet i strategidokument.

Økonomisjef Paul Hellenes

Økonomiske styringsmål 2020-2023

Larvik
kommune

1. Netto driftsresultat skal opp til 1,5% - dvs 54 mill kr med 2020 som utgangspunkt.
2. «Fri» del av disposisjonsfondet skal være på minst 5% av driftsinntektene – dvs 180 mill kr. (Mangler 46 mill kr ved utgangen av 2018).
3. Handlingsregel gjeld: kjernegjelden skal ikke overstige 50% av frie inntekter. Minst 15% egenkapital i prosjektene.

Økonomisjef Paul Hellenes

Drift 2020-2023

Larvik
kommune

- Alle tiltak er spesifisert under den enkelte virksomhet.
- Det er mange tiltak knyttet til omstillingsprosjektet.
- En del tiltak refererer til endringer i statsbudsjettet – flytting av midler fra særlige ordninger til rammetilskudd.
- Tekniske endringer som følge av statsbudsjettet er i hovedsak lagt der disse hører hjemme.
- Det er svært få tiltak knyttet til rammeøkning eller nye oppgaver/tilbud.
- Flere utfordringer/utgiftsøkninger må løses innenfor rammen.

Økonomisjef Paul Hellenes

Investeringer 2020-2023

Larvik
kommune

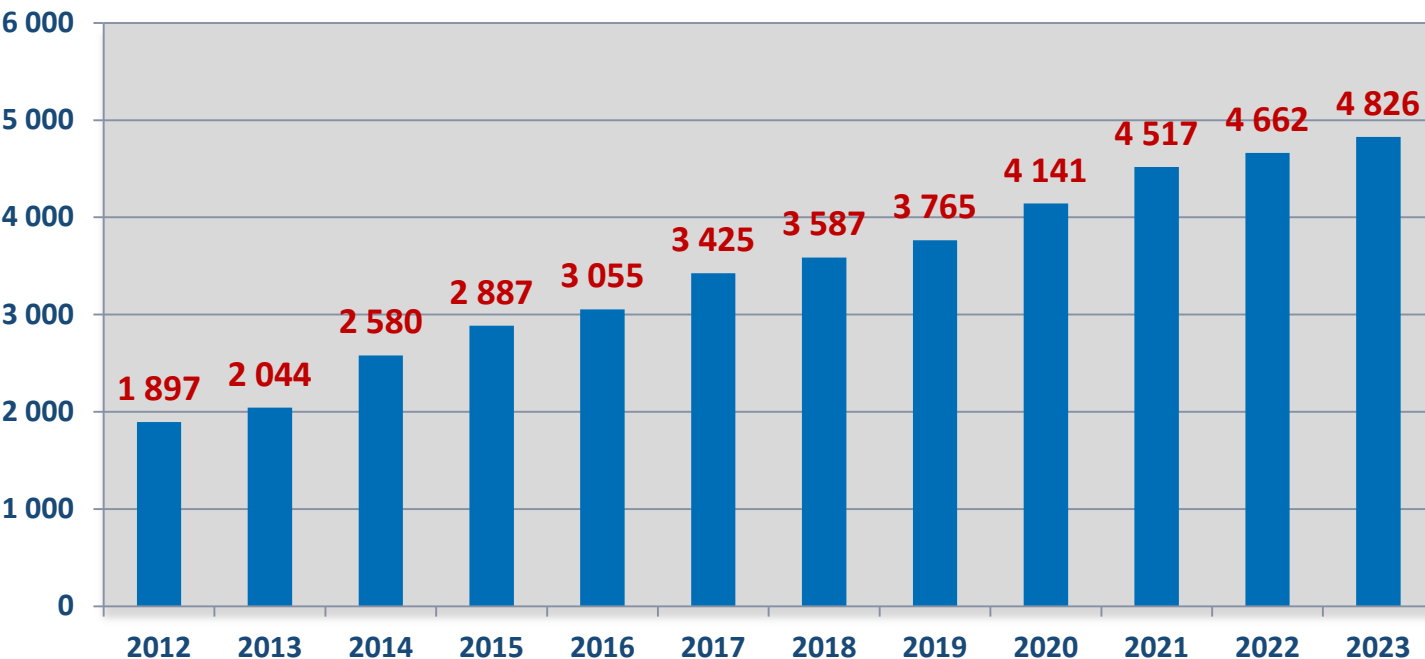
- Betydelige nedskjæringer i volumet også i denne perioden.
- Samlede investeringer 2020-2023 med i alt ca 1,5 milliarder kr, når unntas Husbanklån til videreutlån med 120 mill kr hvert år.
- Investeringer i 2020 på totalt 485 mill kr.
- Årlige innvesteringer VAR rundt 160 mill kr i perioden.
- Kirken er prioritert i perioden, bl.a. med kirkegård Undersbo.
- Sykehuskvartalet: prosjektstart med 2 mill kr i 2021 (62 mill kr i perioden).
- KDP Larvik by Larvik lagt inn med 2 mill kr i 2020.
- Alle forslag er nærmere omtalt under tjenesteområdene.
- I 2020 vil det bli foreslått investeringsbudsjett over flere år.

Økonomisjef Paul Hellenes

Larvik kommune - gjeld i mill kr (uten formidlingslån fra Husbanken)

Larvik
kommune

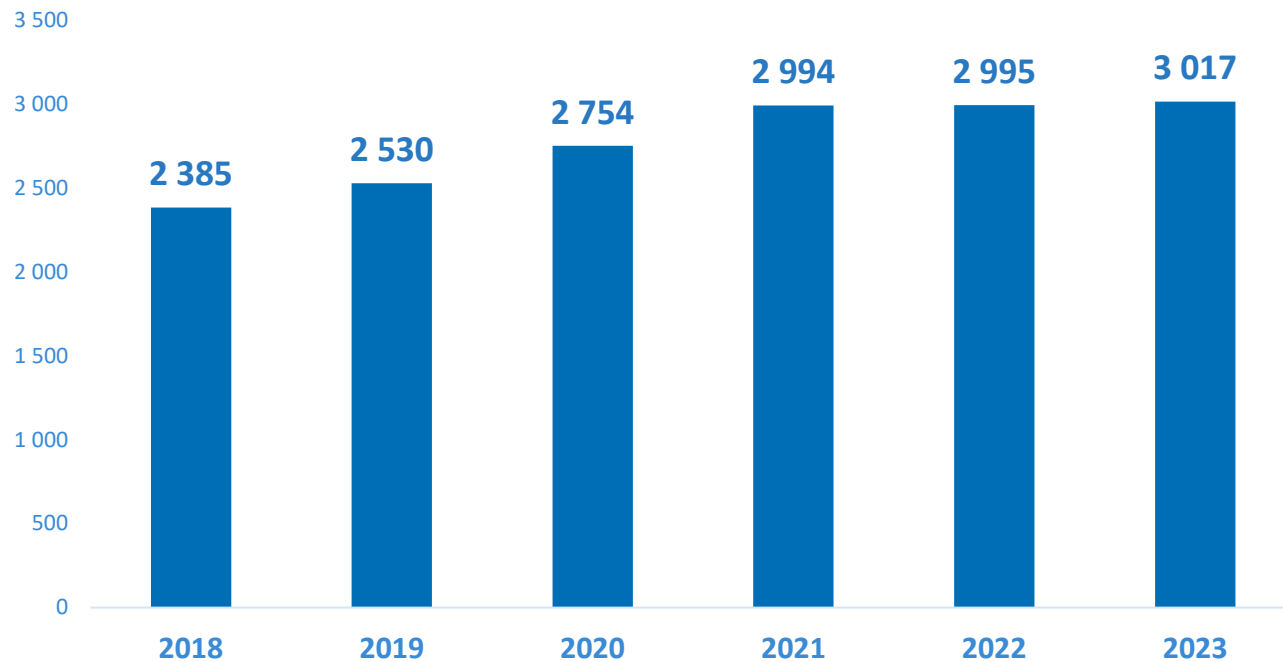

Økonomisjef Paul Hellenes

Larvik kommune - Kjernegjeld i mill kr

Larvik
kommune

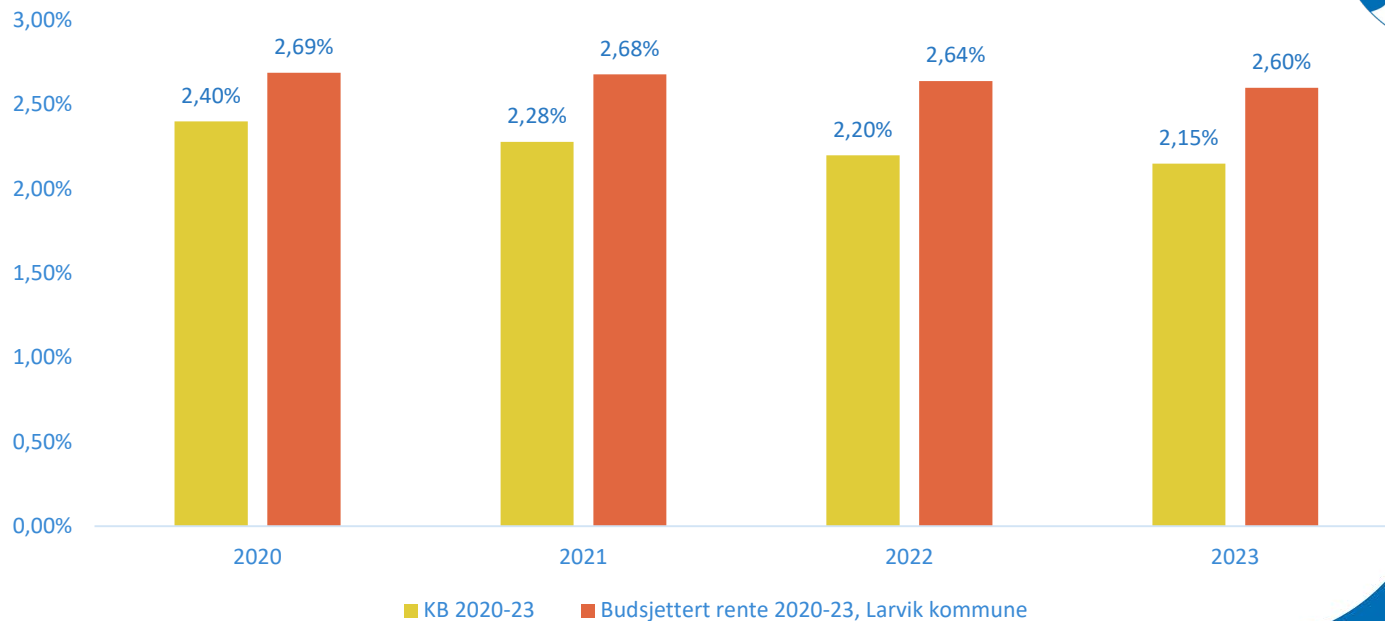

Økonomisjef Paul Hellenes

Renteforutsetninger 2020 - 2023

Larvik
kommune

Økonomisjef Paul Hellenes

Strategidokumentet – hvor der det?

Larvik
kommune

- Strategidokument i PDF-format – ligger på iPad.
- Strategidokument WEB-versjon – ligger på hjemmesiden.

WEB-versjonen ser slik ut:

[Web-versjon: Strategidokument 2020-2023](#)

Strategidokument – politisk behandling

Larvik
kommune

- Rådene tirsdag 19. november
- Hovedutvalg onsdag 20. november
- Formannskapet onsdag 27. november (høring i 14 dager)
- Kommunestyret onsdag 11. desember
- Strategidokument 2020-2023 er tilgjengelig nå (kl 18:00).
- Saksutredning strategidokument sendes ut 7. november.

Økonomisjef Paul Hellenes

Spørsmål frem mot KST-behandling

Larvik
kommune

- Konkrete fakta-spørsmål (ikke utredninger), direkte til:

paul.hellenes@larvik.kommune.no

- Alt offentliggjøres og sendes ut hver fredag.
- På mail til kommunestyre-, hovedutvalgs- og vararepresentanter, hovedtillitsvalgte og rådmannens ledergruppe. Legges ut på kommunens hjemmesider.
- Siste utsending er planlagt til fredag 6. desember.
- Gruppeledere anmodes om å koordinere!

Økonomisjef Paul Hellenes

Lykke til !

